

**Sprawozdanie z wykonania planu działalności
SĄDU OKRĘGOWEGO W RZESZOWIE
za rok 2020**

CZĘŚĆ A: Realizacja najważniejszych celów w roku 2020

L.p.	Cel	Mierniki określające stopień realizacji celu			Najważniejsze planowane zadania służące realizacji celu	Najważniejsze podjęte zadania służące realizacji celu
		Nazwa	Planowana wartość do osiągnięcia na koniec roku, którego dotyczy sprawozdanie	Osiągnięta wartość na koniec roku, którego dotyczy sprawozdanie		
1	2	3	4	5	6	7
1.	Poprawa sprawności działania systemu wymiaru sprawiedliwości	<p>Odsetek spraw skierowanych do mediacji w stosunku do wszystkich spraw wpływających do sądów, w których mediacja może być zastosowana</p> <p>Średni czas trwania postępowań sądowych według wybranych kategorii spraw w I instancji (w miesiącach)</p>	<p>1,2%</p> <p>≤ 5,3</p>	<p>2,3%</p> <p>10,2</p>	<p>1. Kontynuacja działań promujących alternatywne metody rozwiązywania sporów (ADR) oraz realizowanie zadań wynikających z przepisów ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej.</p> <p>2. Wykonywanie czynności nadzorczych przez prezesów, sędziów, wizytatorów oraz przewodniczących wydziałów w celu zapewnienia prawidłowego urzędowania sądów na obszarze okręgu.</p>	<p>1. Działania zmierzające do pozyskania prawidłowej obsady sędziowskiej, asystenckiej i urzędniczej (konkursy na obsadzenie wakatów sędziowskich, delegacje sędziów sądów rejonowych, konkursy na stanowiska asystentów i urzędników).</p> <p>2. Czynności nadzorcze nad przebiegiem postępowań sądowych.</p> <p>3. System zastępstw. Plan urlopów. Plan szkoleń. Przesunięcia wewnętrzne. Dostosowanie pracy wydziału do bieżących potrzeb.</p>

		Wskaźnik opanowania wpływu głównych kategorii spraw rozpatrywanych przez sądy I instancji	95,7%	82,4%	3. Utrzymanie istniejących projektów informatycznych ułatwiających obywatelom dostęp do informacji (Portal Informacyjny, Portal Orzeczeń, e-płatności).	Zabezpieczenie sal rozpraw, regulamin związany z COVID-19, zapewnienie systemu posiedzeń on-line.
		Liczba etatów asystenckich przypadających na jeden etat sędziego	0,42	0,37	4. Zapewnienie wysokiej jakości orzecznictwa poprzez udział sędziów, asystentów i urzędników w szkoleniach. 5. Udoskonalenie funkcjonowania narzędzi Zintegrowanego Systemu Rachunkowości i Kadr oraz Systemu Losowego Przydziału Spraw.	4. System kar nakładanych na biegłych. Procedury reklamacyjne. Grzywny i kary porządkowe. 5. Uproszczenie procedur, prawidłowa organizacja i właściwa komunikacja z uczestnikami.
2.	Zagwarantowanie obywatelom konstytucyjnego prawa do sądu	Wskaźnik opanowania wpływu spraw (ogółem)	95,0%	94,3%	Wykonywanie czynności nadzorczych przez prezesów sądów oraz przewodniczących wydziałów w celu zapewnienia prawidłowego toku postępowań sądowych.	1. Działania Prezesa zmierzające do pozyskania większej liczby biegłych sądowych – szczególnie lekarzy. Aktualizowanie listy biegłych, zwłaszcza pod kątem wieku biegłych, rzetelności w opracowywaniu opinii, a także komunikatywności. 2. Ponaglenia biegłych ustne, telefoniczne, pisemne oraz stosowanie wobec biegłych środków dyscyplinujących. Poszukiwanie biegłych sądowych konkretnych

						<p>specjalności na listach biegłych innych sądów.</p> <p>3. Działania zmierzające do pozyskania prawidłowej obsady sędziowskiej, asystenckiej i urzędniczej (konkursy na obsadzenie wakatów sędziowskich, delegacje sędziów sądów rejonowych, konkursy na stanowiska asystentów i urzędników).</p> <p>4. Wykonywanie czynności nadzorczych przez Prezesa i Wiceprezesów Sądu, Przewodniczących Wydziałów, Wizytatorów, Inspektorów ds. biurowości.</p> <p>5. Zabezpieczenie sal rozpraw, regulamin związany z COVID-19, zapewnienie systemu posiedzeń on-line.</p>
--	--	--	--	--	--	--

CZĘŚĆ D: Informacja dotycząca realizacji celów objętych planem działalności na rok 2020

W 2020 r. Sąd Okręgowy w Rzeszowie realizował poszczególne cele założone w planie działalności i podejmował zadania służące realizacji tych celów.

Stopień realizacji celu określiły mierniki, które w 2020 r. ukształtowały się następująco:

- **Wskaźnik opanowania wpływu spraw (ogółem)** ukształtował się na poziomie **94,3%** i nie osiągnął zaplanowanej wartości (95,0%). Miernik ten był znacznie niższy od osiągniętego średniego poziomu krajowego (102,8%), tj. niższy o 8,5%. Najniższa wartość wskaźnika opanowania wpływu spraw (ogółem) ukształtowała się w IV Wydziale Pracy i Ubezpieczeń Społecznych (84,0%) oraz w I Wydziale Cywilnym (84,4%). Jednocześnie, należy pokreślić wyższy od planowanego (95,0%) poziom miernika opanowania wpływu spraw osiągnięty przez pozostałe wydziały orzecznicze SO. Najwyższy poziom wskaźnika opanowania wpływu spraw (ogółem) osiągnął VI Wydział Gospodarczy (103,6%), tj. o 0,8% wyższy od średniej krajowej oraz wyższy o 8,6% od planu na 2020 r.

Trzeba podkreślić, że w 2020 r. wpłynęło mniej spraw, niż w roku ubiegłym, tj. 14 702 sprawy, podczas gdy w 2019 r. - 17 305 spraw. Ponadto odnotowano również spadek liczby załatwień w 2020 r., w którym to załatwiono 13 866 spraw (w 2019 r. odpowiednio 15 966 spraw).

- **Wskaźnik mediacji** – odsetek spraw skierowanych do mediacji w stosunku do wszystkich spraw wpływających do sądów, w których mediacja może być zastosowana ukształtował się na poziomie **2,3%**, tj. wyższym od planowanego **1,2%** i wyższym o **0,7%** od średniej krajowej osiągniętej w 2020 r., która wyniosła 1,6%. W 2020 r. nieznacznie spadła liczba spraw skierowanych do postępowania mediacyjnego w porównaniu do roku 2019 r. Odpowiednio w 2020 r. skierowano do mediacji 119 spraw z ogólnej liczby spraw, w których mogła być zastosowana mediacja - 5 115 spraw, a w 2019 r. skierowano do mediacji 129 spraw z ogółu spraw, w których można było zastosować mediację - 5 997.

- **Średni czas trwania postępowań sądowych według wybranych kategorii spraw w I instancji**, który w planie na 2020 rok określono na poziomie $\leq 5,3$ miesiąca, osiągnął wartość 10,2 miesiąca, a zatem nastąpiło znaczne wydłużenie średniego czasu trwania postępowania według głównych kategorii spraw w I instancji o 4,9 miesiąca, tj. 147 dni. Należy zauważyć, że najlepszą sprawność odnotowano w VI Wydziale Gospodarczym – 8,4 miesiąca, a najgorszą w IV PiU (12,4 miesiąca). Jednocześnie trzeba podkreślić, że żaden z wydziałów sądowych nie osiągnął średniego czasu trwania postępowań sądowych w kraju, który wyniósł 7,0 miesięcy.

- **Wskaźnik opanowania wpływu głównych kategorii spraw rozpatrywanych przez sądy I instancji** (C, K, U, P, GC) był niższy od planowanego o 13,3% i wyniósł 82,4% (plan 95,7%) oraz znacznie niższy od osiągniętej średniej krajowej - 101,0%. Najniższą wartość w/w miernika odnotowano w I Wydziale Cywilnym – 78,5%, a najwyższą w II Wydziale Karnym – 96,7%.

Wobec nieosiągnięcia niektórych mierników, głównej przyczyny należy upatrywać w sytuacji kadrowej. W szczególności zwrócić należy uwagę, że w roku 2020 absencja sędziów związana ze zwolnieniami lekarskimi wyniosła 750 dni roboczych, tj. znacznie więcej niż w roku 2019, w którym to absencje z tytułu choroby wyniosły 511 dni robocze.

W grupie sędziów według stanu na dzień 1.01.2020 r. występowało 10 wakujących stanowisk, w szczególności:

- 1) jeden sędzia został przeniesiony na stanowisko sędziego do Sądu Okręgowego w Warszawie (od 1.04.2016 r.);
- 2) jeden sędzia objął stanowisko sędziego Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Rzeszowie (od 20.04.2016 r.);
- 3) przydzielony dodatkowy etat zwolniony przez sędziego Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie (od 2.10.2017 r.);
- 4) przydzielony dodatkowy etat zwolniony przez sędziego spoza apelacji rzeszowskiej (od 15.11.2017 r.);
- 5) jeden sędzia objął stanowisko sędziego Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie (od 15.03.2017 r.);
- 6) jeden sędzia przeszedł w stan spoczynku (od 5.10.2017 r.);
- 7) jeden sędzia przeniesiony na stanowisko sędziego Sądu Apelacyjnego (od 15.11.2017 r.);
- 8) jeden sędzia przeszedł w stan spoczynku (od 1.04.2018 r.);
- 9) jeden sędzia został przeniesiony a stanowisko sędziego do Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie (od 3.04.2019 r.);
- 10) przydzielony dodatkowy etat sędziowski (od 15.07.2019 r.).

Od dnia 12.06.2020 r. wakujących stanowisk sędziowskich było 11 (jeden sędzia przeniesiony w stan spoczynku). Na dzień 20.06.2020 r. wakujących stanowisk w grupie sędziów było 12 (jeden sędzia przeszedł w stan spoczynku). Od dnia 31.07.2020 r. występuje 13 wakujących stanowisk sędziowskich (jeden sędzia przeniesiony na stanowisko sędziego do Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie).

Jednocześnie, do SO w Rzeszowie było delegowanych 8 sędziów, z czego 4 na cały 2020 rok, a 4 sędziów, odpowiednio od dnia: 1.09.2020 r. (2 sędziów), 9.12.2020 r. (2 sędziów).

Jeden sędzia przebywa na stałej delegacji w Ministerstwie Sprawiedliwości. Z dniem 18.12.2020 r. stanowisko sędziego SO w Rzeszowie objął jeden z sędziów.

W grupie asystentów, ich liczba w 2020 r. uległa zmianie od 2019 r. i wynosi 19 osób (jeden etat obsadzony w dniu 15.02.2020 r.). Przy obsadzie 51 sędziów na koniec 2020 r. (w tym 13 wakatów), na *jeden etat sędziego przypadało 0,37 etatu asystenta* (przy planie 0,42).

Nie bez znaczenia na nieosiągnięcie planowanych mierników miały absencje asystentów, które w 2020 r. wyniosły:

- 230 dni roboczych z tytułu choroby, tj. mniej niż w 2019 r. - 338 dni,
- 105 dni roboczych z tytułu opieki nad dzieckiem, tj. więcej niż w 2019 r. – 78 dni.

W odniesieniu do celu głównego, jakim jest *Poprawa sprawności funkcjonowania systemu sądownictwa powszechnego*, zidentyfikowane kluczowe czynniki ryzyka nieosiągnięcia tego celu w 2020 r. wynikały z:

1) Niedostosowania obsady kadrowej do bieżących potrzeb (czynniki ryzyka: absencje sędziów, absencje urzędników, niewystarczająca liczba etatów, znaczny wzrost wpływu sprawo skomplikowanym charakterze, powierzanie sędziom/urzędnikom czynności wykraczających poza podstawowe obowiązki służbowe);

2) Przewlekłości proceduralno-prawnej (czynniki ryzyka: duży stopień sformalizowania procedur postępowania, błędy w organizacji postępowania (brak koncentracji postępowania, wielokrotne wezwania do uzupełnienia braków, błędy w formułowaniu pytań do biegłych, nieefektywna komunikacja zewnętrzna, w tym ze stronami postępowania, instytucjami państwowymi (urzędy, prokuratura), innymi sądami), odwołania i odroczenia rozpraw związane z COVID-19);

3) Wadliwych procedur (czynniki ryzyka: duże sformalizowanie procedur, błędy w organizacji postępowania (brak koncentracji postępowania, wielokrotne wezwania do uzupełnienia braków, błędy w formułowaniu pytań do biegłych, nieefektywna komunikacja zewnętrzna, w tym ze stronami postępowania, instytucjami państwowymi (urzędy, prokuratura), innymi sądami), odwołania i odroczenia rozpraw związane z COVID-19).

W odniesieniu do celu zadaniowego, jakim jest *Zagwarantowanie obywatelom konstytucyjnego prawa do sądu*, zidentyfikowane kluczowe czynniki ryzyka nieosiągnięcia tego celu w 2020 r. wynikały z:

1) Braku możliwości przeprowadzenia rozprawy lub wydłużenie postępowania (czynniki ryzyka: brak biegłych sądowych z poszczególnych specjalności (rzadkie specjalności/wzrost zapotrzebowania), długi termin sporządzania opinii przez biegłych jako wynik proporcji ilości spraw do ilości biegłych, brak rzetelności biegłych/niska jakość opinii/nieterminowość, zbyt mała liczba sędziów, nieskuteczne doręczanie pism sądowych, przewlekanie postępowań przez strony (celowe/zdarzenia losowe), nieefektywna komunikacja zewnętrzna, przewlekłość proceduralno-prawna, sformalizowane procedury, odwołania i odroczenia rozpraw związane z COVID-19);

2) Wydłużenia postępowania sądowego (czynniki ryzyka: błędy w organizacji postępowania rozpoznawczego, niedostępności biegłych w wyspecjalizowanych dziedzinach, nieterminowość wydawania opinii przez biegłych, nieskuteczne doręczania pism sądowych, skomplikowany charakter wpływających spraw, odwołania i odroczenia rozpraw związanych z COVID-19);

3) Niedostosowania obsady kadrowej do bieżących potrzeb (czynniki ryzyka: absencja sędziów, absencja urzędników, niewystarczająca liczba etatów, znaczny wzrost wpływu spraw/skomplikowany charakter spraw, powierzanie sędziom/urzędnikom czynności wykraczających poza podstawowe obowiązki służbowe).

Rzeszów, dnia 1 marca 2021 r.

Dyrektor Sądu Okręgowego
w Rzeszowie

M. Niedzielska

.....
(podpis Dyrektora)

Prezes Sądu Okręgowego
w Rzeszowie

Rafał Puchalski
sędzia

.....
(podpis Prezesa)

Oświadczenie o stanie kontroli zarządczej

Prezesa Sądu Okręgowego w Rzeszowie
Dyrektora Sądu Okręgowego w Rzeszowie

za rok 2020

Dział I

Jako osoba odpowiedzialna za zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej, tj. działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy, a w szczególności dla zapewnienia:

- zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi,
- skuteczności i efektywności działania,
- wiarygodności sprawozdań,
- ochrony zasobów,
- przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania,
- efektywności i skuteczności przepływu informacji,
- zarządzania ryzykiem,

oświadczam, że w ~~kierowanym/kierowanych przeze mnie dziale/działach administracji rządowej²⁾~~ w kierowanej przeze mnie jednostce sektora finansów publicznych*

Sądzie Okręgowym w Rzeszowie

Część A

w wystarczającym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Część B

~~w ograniczonym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.~~

~~Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej wraz z planowanymi działaniami, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej, zostały opisane w dziale II oświadczenia.~~

Część C

~~nie funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.~~

~~Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej wraz z planowanymi działaniami, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej, zostały opisane w dziale II oświadczenia.~~

Część D

Niniejsze oświadczenie opiera się na mojej ocenie i informacjach dostępnych w czasie sporządzania niniejszego oświadczenia pochodzących z:

- monitoringu realizacji celów i zadań,
- samooceny kontroli zarządczej przeprowadzonej z uwzględnieniem standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych⁸⁾,
- procesu zarządzania ryzykiem,
- audytu wewnętrznego,
- kontroli wewnętrznych,
- kontroli zewnętrznych,
- innych źródeł informacji: .....

Jednocześnie oświadczam, że nie są mi znane inne fakty lub okoliczności, które mogłyby wpłynąć na błąd niniejszego oświadczenia.

Rzeszów, dnia 1 marca 2021 r.

Dyrektor Sądu Okręgowego
w Rzeszowie

Malgorzata Medzielska
.....
(podpis Dyrektora)

Prezes Sądu Okręgowego
w Rzeszowie

Rafał Puchalski
.....
sędzia
(podpis Prezesa)